

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 21 päivänä kesäkuuta 1995,

Italian valtion Enichem Agricoltura SpA. -nimiselle yhtiölle myöntämästä tuesta

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(96/115/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on antanut asianosaisille osapuolille edellä mainittujen artiklojen nojalla mahdollisuuden esittää huomautuksensa,

sekä katsoo, että

I

Komissio ilmoitti 16 päivänä maaliskuuta 1994 päivätyllä kirjeellään Italian hallitukselle päätöksestään aloittaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätty menettely Enichem Agricoltura SpA. -nimiselle yhtiölle (jäljempänä Enichem Agricoltura) myönnetyn tuen vuoksi.

Yhtiön toimialana oli pääasiassa lannoitteiden tuotanto ja jakelu Italian valtion omistaman hallintayhtiö ENI:n kemian alaryhmän yhteydessä. Yhtiö on 100-prosenttisesti ENI:n omistuksessa tämän rahoituksellisen tytärhallintayhtiön SCI:n kautta, ja sen pääomaa korotettiin 198 miljardilla Italian liiralla vuonna 1991, 316 miljardilla liiralla vuonna 1992 ja 756 miljardilla liiralla vuonna 1993. Komissio päätti aloittaa EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn ottaen huomioon nämä pääomanlisäykset, joiden suuruus on yhteensä 1 270 miljardia Italian liiraa. Julkaistiin

komission päätös, jolla muita jäsenvaltioita sekä kolmansia asianosaisia kehoitettiin esittämään huomautuksensa⁽¹⁾.

Komission ja yhtiön edustajien 15 päivänä huhtikuuta 1994 pidetyn ensimmäisen kokouksen jälkeen Italian hallitus vastasi virallisesti 6 päivänä kesäkuuta 1994 päivätyllä kirjeellä, jossa esitettiin yksityiskohtainen koko yhtymää koskeva uudistussuunnitelma. Samassa kirjeessä tiedotettiin komissiolle uusista pääomankorotus- ja rahoitustoimenpiteistä edellä mainitun EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn käsittelemien toimenpiteiden lisäksi. Nämä uudet toimenpiteet kattoivat jo toteutetun 648 miljardin Italian liiran pääomanlisäyksen ja suunnittelun 900 miljardin Italian liiran avustuksen, joka käytetään rakenneuudistuskuluihin vuoden 1994 aikana.

Komissio ilmoitti Italian hallitukselle 19 päivänä elokuuta 1994 päivätyllä kirjeellään päätöksestään laajentaa edellä mainittu 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely koskemaan näitä toimenpiteitä, joiden kokonaismäärä nousee 1 548 miljardiin Italian liiraan. Tämä päätös julkaistiin komission 31 päivänä elokuuta 1994 antamassa tiedonannossa⁽²⁾.

Näin ollen EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisen ja laajentamisen kattama kokonaismäärä on 2 818 miljardia Italian liiraa.

Molemmissa päätöksissä komissio, joka otti huomioon jäsenvaltioiden välisen maatalousalan kemiallisen sektorin kaupan tärkeyden (lannoiteteollisuus) ja yhtiön taloudel-

⁽¹⁾ EYVL N:o C 151, 2.6.1994, s. 3

⁽²⁾ EYVL N:o C 243, 31.8.1994, s. 4

lisen tilanteen, sekä saatavillaan olevien tietojen perusteella otti alustavan kannan, jonka mukaan kyseiset toimenpiteet näyttivät olevan EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa ja ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtion tukea. Komissio ei voinut pitää käytettävissään olevan tiedon perusteella näitä toimenpiteitä yhteismarkkinoille soveltuvina EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan perusteella tai soveltuvina ETA-sopimuksen toimintaan. Komissio teki johtopäätöksen, että tällainen soveltuvuus olisi joka tapauksessa todennettavissa vain EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

Italian hallitus vastasi virallisesti menettelyn laajentamiseen 28 päivänä syyskuuta 1994 päivätyllä kirjeellään, jossa se antoi lisätietoja rakenneuudistussuunnitelmasta ja lisärahoitustoimenpiteistä.

Menettelyn aikana Saksan hallitus sekä eräs norjalainen yhtiö lähettivät huomautuksensa komissiolle. Nämä huomautukset esitettiin Italian viranomaisille 27 päivänä lokakuuta 1994 ja 8 päivänä marraskuuta 1994 päivätyillä kirjeillä. Komissio lähetti 26 päivänä lokakuuta 1994 ja 6 päivänä helmikuuta 1995 Italian hallitukselle vielä kaksi pyyntöä tietojen saamiseksi rakenteeltaan uudistetun yhtiön tulevasta luovuttamisesta.

Italian hallitus vastasi komission edellä mainittuihin kirjeisiin kahdella 29 päivänä marraskuuta 1994 ja 14 päivänä helmikuuta 1995 päivätyillä kirjeillä, joista ensimmäisessä se ilmoitti, että Enichem Agricoltura oli tarkoitus asettaa selvitystilaan, kuten lopulta tapahtuikin 22 päivänä joulukuuta 1994. Tässä yhteydessä yhtiön nimi muutettiin muotoon "Agricoltura SpA in liquidazione".

Menettelyn aikana pidettiin lisää kokouksia ja epävirallisia yhteyksiä yhtiön edustajiin, mikä auttoi komissiota saamaan selemmän kuvan rakenneuudistustoimien luonteesta, laajuudesta ja vaikutuksista. Yhtiö toimitti joitakin asiakirjoja myös epävirallista tietä.

Enichem Agricoltura kuuluu niihin yhtiöihin, joiden velanvähennystoimintaa valvotaan vuoden 1996 loppuun asti Italian hallituksen ja komission heinäkuussa 1993 tekemän sopimuksen mukaisesti (komission tiedonanto 29 päivänä joulukuuta 1993, liite III⁽¹⁾). Sopimuksessa kuitenkin varaudutaan valtion tukea todennäköisesti tarvitsevan toiminnan osalta siihen, ettei sopimus estä tällaisten toimenpiteiden yksilöllistä käsittelyä yhteisön valtioneuvoston määräysten perusteella.

(¹) EYVL N:o C 349, 29.12.1993, s. 2

II

Samalla kun Italian viranomaiset ovat esittäneet yksityiskohtia ja tietoa Enichem Agricolturan rakenneuudistussuunnitelmasta, he ovat virallisissa vastauksissaan EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamiseen ja laajentamiseen ilmaisseet yleisenä näkemyksenään, että yhtiön rahoittamisessa on kysymys vain teollisuutta koskevasta päätöksestä ja että osakkeenomistaja ENI:n toimintaa tässä yhteydessä on pidettävä yksityisen sijoittajan toimintaa vastaavana.

Sen jälkeen, kun ENI oli tutkinut yhtiön huonon tilanteen ja heikot tulevaisuudennäkymät, kyseiset varat investoitiin yhtiön konkurssiinmenon välttämiseksi sekä rakenneuudistuksen ja rationalisoinnin toteuttamisen rahoittamiseksi. Tämän toiminnan perimmäisenä tarkoituksena on minimoida ne tappiot, jotka ENI:n olisi joka tapauksessa kärsittävä, koska se on Enichem Agricolturan ainoa, 100-prosenttinen osakas — vaikka kyseisiä pääomanlisäyksiä ei olisi suoritettukaan — ja koska sillä olisi yhtiön mennessä konkurssiin rajaton vastuu sen veloista Italian siviililain 2362 artiklan nojalla. Perusteluna esitettiin, että konkurssitapauksessa ENI:lle lankeavat lopulliset kustannukset olisivat paljon korkeammat.

Italian viranomaiset esittivät perusteluna myös, että tällainen toiminta on hyväksytty yhteisön tuomioistuimen tuomiossa, joka on annettu 21 päivänä maaliskuuta 1991, asiassa Italia vastaan komissio, C 303/88⁽²⁾. Tässä tuomiossaan tuomioistuin päätti, että hallintayhtiö voi rajoitetuksi ajaksi ottaa hoitaakseen tytäryhtiönsä tappiot, jotta tämä voisi lopettaa toimintansa mahdollisimman hyvissä olosuhteissa. Tuomioistuin lisäsi, että tällainen päätös voi perustua välillisen materiaalsen voiton todennäköisyyden lisäksi myös muihin tekijöihin kuten yhtiön yrityskuvan varjelemiseen tai sen toiminnan uudelleensuuntaamiseen.

III

1. Rakenneuudistuksen sisällöstä Italian viranomaiset ovat esittäneet tietoja vuosien 1991 ja 1993 välisenä aikana suoritetuista rakenneuudistustoimista sekä vuonna 1994 alkavan ja vuoteen 1997 mennessä loppuunsaattavan rakenneuudistussuunnitelman.

Yhteenvetona voidaan todeta, että rakenneuudistus ja rationalisointi saa aikaan rajun muutoksen yhtiön strategisessa asemassa lannoitemarkkinoilla. Tämän suunnitelman päätavoitteet ovat seuraavat:

(²) Kok. I 1991, s. I-1443

- kaupankäynnin keskittäminen pääasiassa kotimaan markkinoille ja kannattamattoman ulkomaanmyynnin vähentäminen (haittana korkeat kuljetuskustannukset), jotta kysynnän ja tarjonnan tasapaino palautuu;
- tuotannon keskittäminen ainoastaan Ferraran (urea ja ammoniakki) ja Ravennan (kalsiumammoniumnitraatti- ja moniravinteiset NPK-lannoitteet) yhdistettyihin teollisuuslaitoksiin; nämä laitokset ovat kilpailukykyisempiä, koska ne sijaitsevat sellaisella Italian alueella, jolla lannoitteiden kulutus on suurta; lisäksi laitosten välillä on ammoniakkiputkiyhteys;
- alan lopullinen vapauttaminen ENI:n puolelta, mikä on tarkoitus toteuttaa luomalla osakkuussuhteita muihin eurooppalaisiin yhtiöihin ja/tai luovuttamalla yhtiö.

2. Markkinatilanteen tunnustaminen sekä heikot tulevaisuudennäkymät, jotka ovat pakottaneet kaikkia Euroopassa sijaitsevia alan yhtiöitä vähentämään tuotantokapasiteettiaan voimakkaasti, ovat johtaneet rakenneuudistuksen aloittamiseen.

Lannoitteiden kulutuksen Länsi-Euroopan markkinoilla arvellaan laskevan edelleen lähivuosina huolimatta koko maailman tasolle ennustetusta suotuisammasta suuntauksesta. Itä-Euroopan ja Euroopan ulkopuolisten maiden aiheuttama kilpailupaine jatkuu voimakkaana, vaikka niille onkin ennustettu kotimaisen kysynnän sekä tuotantokustannusten kasvua. Nämä sekä muut tekijät kuten

yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen, maataloustuotteiden hintojen lasku, markkinoiden avautuminen ja uudet GATT-määräykset sekä uudet ympäristörajoitukset ovat pakottaneet Euroopan lannoiteollisuuden ryhtymään perusteelliseen rakenneuudistukseen, jotta yritykset pystyisivät vähentämään ylijäämiään ja tehottomuuttaan sekä palauttamaan kysynnän ja tarjonnan tasapainon.

Täten Enichem Agricolturen rakenneuudistus on aiheuttanut pääasiassa sen, että suuri osa sen toiminnasta on pitänyt lopettaa, mikä on koskenut sekä välituotteita että lopputuotteita ja merkinnyt tuotantolaitosten sulkemisia ja joidenkin tytäryhtiöiden ja omaisuuden luovuttamisen tai selvitystilaan saattamisen (Isagro, Conserv Inc., Terni Industrie Chimiche, Sariaf...). Kuten edellä todettiin, rakenteeltaan uudistettu yhtiö perustaa toimintansa nyt pääasiassa kahteen yhdistettyyn tuotantoyksikköön, Ferraraan ja Ravennaan, jotka molemmat sijaitsevat sellaisilla Italian alueilla, joilla lannoitteiden kulutus on suurta. Näitä kahta yksikköä, jotka yhdessä Barlettan laitoksen ja keskusjohdon, hallinnon sekä kaupallisen palvelun yksikön kanssa muodostavat rakenteeltaan uudistetun Enichem Agricolturen lopullisen ytimen, tarjotaan suunnitelman mukaan myytäväksi. Jäljempänä Enichem Agricolturen tähän osaan viitataan nimityksellä "rakenteeltaan uudistettu liiketoiminta-alue".

Seuraavassa taulukossa esitetään yhtiön kapasiteetin kehitys tärkeimpien lannoitteiden kohdalla vuodesta 1990 lähtien:

(kt/vuosi)

Sijainti	Tehdas	Lannoitteet/välituote	Kapasiteetti 31.12.1989	Kapasiteetti 31.12.1994	Selitys
MARGHERA	rikkihappo	välituote	100	—	suljettu
	ammoniakki	välituote	170	—	suljettu
	urea	välituote	170	—	suljettu
	typpihappo	välituote	330	—	suljettu
	ammoniumnitraatti	lannoitteet	460	—	suljettu
	NPK	lannoitteet	600	—	suljettu
	SSP	lannoitteet	300	—	siirretty Enichem SpA:lle
RAVENNA	ammoniakki	välituote	240	—	suljettu
	typpihappo	välituote	400	400	myytävänä
	ammoniumnitraatti	lannoitteet	480	500	myytävänä
	NPK	lannoitteet	400	400	myytävänä
FERRARA	ammoniakki	välituote	500	500	myytävänä
	urea	lannoitteet	550	500	myytävänä
TERNI (Terni Industrie Chimiche SpA)	ammoniakki	välituote	130	130	
	urea	lannoitteet	110	110	yhtiö
	typpihappo	välituote	80	80	myytävänä
	kalsiumnitraatti	välituote	100	100	
MANFREDONIA	ammoniakki	välituote	350	—	suljettu
	urea	lannoitteet	550	—	suljettu

(kt/vuosi)

Sijainti	Tehdas	Lannoitteet/välituote	Kapasiteetti 31.12.1989	Kapasiteetti 31.12.1994	Selitys
PRIOLO	ammoniakki	välituote	350	—	suljettu
	typpihappo	välituote	170	—	suljettu
	NPK	lannoitteet	400	—	suljettu
SAN GIUSEPPE DI CAIRO	ammoniakki	välituote	170	—	suljettu
	urea	lannoitteet	190	—	suljettu
GELA	ammoniakki	välituote	100	—	suljettu
	rikkihappo	välituote	200	200	siirretty Praoiliin (ENI)
	fosforihappo	välituote	120	120	lakkautettu (ISAF)
	rikkihappo	välituote	170	170	lakkautettu (ISAF)
	NPK	lannoitteet	350	350	lakkautettu (ISAF)
CROTONE	typpihappo	välituote	100	—	suljettu
	NPK/SSP	lannoitteet	200	—	suljettu
PORTO, EMPEDOCLE	SSP	lannoitteet	100	—	suljettu
BARLETTA	SSP/NPK (*)	lannoitteet	100	100	myytävänä
MUUT YKSIKÖT (ent. Fertigest)	SSP/NPK	lannoitteet	200	—	suljettu
LANNOITTEET YHTEENSÄ			5 430	2 060	
VÄLITUOTTEET YHTEENSÄ			3 680	1 600	

(*) Vain rakeistus

Lähde: Enichem Agricoltura.

Kaiken kaikkiaan pelkästään typpilannoitteiden kohdalla urean kapasiteettia on pienennetty 910 kt/v, ammoniumnitraatin 460 kt/v ja NPK-lannoitteiden 1 200 kt/v.

Laitosten sulkeminen ja myynti, mutta myös sisäiset rationalisointitoimenpiteet ovat johtaneet yhtiön henkilökunnan huomattavaan, 58 prosentin vähentämiseen (3 708 henkeä 6 354:stä) vuosina 1990—1993. Vielä suorittamatta oleva toimintojen rationalisointi ja myynti aiheuttavat työvoiman lisävähennyksiä. Yhtiön jäljelle jäävä organisaatio, joka koostuu lähinnä Ferraran ja Ravennan laitoksista sekä keskushallinnosta ja kaupallisen palvelun yksiköstä, työllistää vain noin 450 henkeä, mikä tarkoittaa yhteensä 93 prosentin vähennystä vuodesta 1990 ja mikä on toteutettu suurimmaksi osaksi lopullisin irtisanomisin.

3. Suunnitelman mukaan rakenneuudistus on toteutettava Enichem Agricolturnan selvitystilamenettelyn ja yksityistämisen yhteydessä. Erityisesti seuraavat asiat on selvitettävä:

— Gela: kolme tehdasta (fosforihappo, rikkihappo ja NPK-lannoite), jotka kuuluvat ISAF-tytäryhtiöön, lakkautetaan, koska ne eivät ole kilpailukykyisiä

kalliofosfaattien korkean hinnan takia. Ne myydään tai lopetetaan selvitysmenettelyn yhteydessä;

— Terni Industrie Chimiche: kyseinen tytäryhtiö on myytävänä, myynti toteutetaan selvitysmenettelyn yhteydessä;

— Sariaf: tämä yhtiö (liikevaihto noin 14 miljardia Italian liiraa vuonna 1994) sijaitsee Faenza (Ravenna) ja tuottaa erikoislannoitteita ja maatalouslaitteita ja torjunta-aineita sisältäviä kauppavalmisteita. Se on parhaillaan myytävänä ja lopullinen myynti toteutetaan selvitysmenettelyn yhteydessä;

— Ferrara ja Ravenna: vuosille 1995—1997 suunnitellaan lisäinvestointeja, jotka liittyvät pääasiassa tehtaiden huoltoon ja automatisointiin, ympäristö- ja turvallisuusstandardien täyttämistä syntyviin kustannuksiin, tuotannon rationalisointiin ja uusien tuotteiden kehittämiseen markkinoiden kysynnän mukaan.[...](*)

Viimeksi mainitut kaksi yksikköä muodostavat suurimman osan Enichem Agricolturnan lopullisesta kapasiteetista ja oletetusta tuotannosta, kuten seuraavassa esitetään:

(*) Luottamuksellinen

(kt/v)			
Sijainti	Tehdas	Kapasiteetti	Tuotanto
Ferrara	Urea	500	480
Ravenna	Kalsiumammoniumnitraatti	500	490
	NPK-lannoitteet:		
	— kem. reaktio	400	
	— seokset	100	460

Yhtiön osuuden Italian markkinoista odotetaan muodostuvan noin 35 prosentiksi (se oli 50 prosenttia vuosina 1991—1992) trading-toiminta poisluettuna. Koska sen tuotanto käytetään suurimmaksi osaksi kotimaan markkinoilla, rakenneuudistuksen päätyttyä ei ole tarkoitus harjoittaa merkittävien tuotantomäärien vientiä Euroopan alueelle. Näin yhtiön Euroopan markkinaosuus pienenee huomattavasti, sillä kaudella 1991/1992 Enichem Agricoltura vei noin 1 000 kt/v.

Kuten [...] laatima kustannustehokkuusanalyysi osoittaa, Ferraran ja Ravennan tuotantolaitokset arvioidaan kilpailukyvyttään keski-/korkeatasoisiksi Euroopan lannoitetehtaiden joukossa.

Alennettuja markkinaosuustavoitteita silmällä pitäen kaupallista rakennetta rationalisoidaan, pienennetään ja keskitetään palvelemaan pienempää asiakasmäärää, ja siten pienennetään myös varasto- ja jakeluyksikköä. Kiinteitä kuluja vähennetään, mikä vaikuttaa edullisesti kannattavuuteen.

4. Kuten luvussa I mainittiin, yhtiö on asetettu selvitystilaan 22 päivänä joulukuuta 1994, ja on mahdollista, että se puretaan lopullisesti ja että sen osakkeenomistajan ENI:n hoidettavaksi jäävä kustannustaakka minimoidaan.

Selvitysmenettely perustuu pääasiassa Enichem Agricolturan rakenteeltaan uudistetun liiketoiminta-alueen yksityistämällä tapahtuvaan myyntiin. Lisäksi yksityistetään myös kaksi tytäryhtiötä, Terni Industrie Chimiche ja Sariaf. Jäljelle jäävä omaisuus joko myydään tai muutetaan rahaksi ja velat maksetaan.

Yksityistämisen suorittamiseen asti pesänselvittäjä on vuokrannut Enichem Agricolturan laitoksen Enichem SpA:lle, joka pystyy paremmin huolehtimaan niiden hoidosta. Vuokrasopimus on tehty markkinaehdoin ja se lakkaa olemasta voimassa sillä hetkellä, kun myyntisopimus astuu voimaan.

Rakenteeltaan uudistetun liiketoiminta-alueen ja tytäryhtiöiden Terni Industrie Chimichen ja Sariafin yksityistämismenettely on käynnistetty riippumattomien talousneuvonantajien avustuksella. Lehdissä on jo julkaistu tarjouspyyntö. Italian viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle ajankohdan, jolloin yksityistämistoimien on määrä olla suoritettu.

5. Rakenneuudistuksen yhteydessä on esitetty tulevia vuosia koskevia taloudellisia ennusteita, joissa otetaan huomioon toisaalta rakenteeltaan uudistetun toiminnan tuleva taloudellinen toimintakyky ja toisaalta selvitysmenettelyn kustannukset ja yksityistämistä saadut tuotot.

Nämä taloudelliset ennusteet on siksi jaettu kahteen taloudelliseen pääalueeseen, jotka ovat rakenteeltaan uudistetun liiketoiminta-alueen toiminta (pääasiassa Ravenna, Ferrara ja keskuspalvelut) sekä "selvitystila-alue".

Ensin mainitun alueen kohdalla ennusteet perustuvat hahmotelmaan, joissa otetaan huomioon Italiaa koskevat makrotaloudelliset indikaattorit ja jotkin Maailmanpankin sekä muiden erikoistuneiden yhtiöiden laatimat tätä alaa koskevat selonteot (British Sulphur ja Fertecon), joissa käsitellään raaka-aineiden, kauppatavaroiden ja lopputuotteiden kustannuksia. Rakenteeltaan uudistetun liiketoiminta-alueen arvioidaan saavuttavan hyvän kannattavuustason jo vuonna 1995, ja arviot vuodelle 1994 osoittavat, että kyseisenä vuotena on jo saavutettu positiivinen tulos, mitä on edesauttanut myös parantuneen markkinatilanteen hyödyntäminen. Rakenteeltaan uudistettu liiketoimintayksikkö tuottaa noin 630 miljardin Italian liiran [...] liikevaihdon.

"Selvitystila-alue" käsittää Enichem Agricolturan loppuosan, joka myydään tai muutetaan rahaksi, mikä johtaa arvioituihin 900 miljardin liiran tappioihin, jotka katetaan tuella. Tämän määrän laskennassa on jo otettu huomioon rakenteeltaan uudistetun liiketoiminta-alueen ja Terni Industrie Chimiche- ja Sariaf-tytäryhtiöiden myynnistä saatava voitto vähentämällä se kokonaissummasta.

6. Enichem Agricolturan osakas rahoittaa rakenneuudistus- ja selvitysmenettelyä 2 818 miljardin Italian liiran kokonaissummalla (noin 1 500 miljoonaa ecua), osittain pääomanlisäysten muodossa, jotka on jo myönnetty vuosien 1991—1994 aikana (1 918 miljardia liiraa), ja osittain progressiivisesti kasvavalla selvitysmenettelyn rahoittamiseen tarkoitetulla avustuksella (900 miljardia liiraa).

Vuosien 1991—1993 pääomanlisäykset on käytetty kattamaan rakenneuudistustoimintaan ja laitosten sulkemisiin liittyneitä tappioita. Kuten edellä on osoitettu, tämä toiminta on tuonut mukanaan huomattavan työntekijämäärän vähennyksen ja merkittäviä sosiaalikulua. Myös sulkemisiin liittyneet turvallisuus- ja ympäristökulut ovat olleet huomattavat.

Selvitysmenettelyn rahoitusavustus, jonka suuruus on arvioitu selvitystilasuunnitelman perusteella, kattaa Enichem Agricolturala 22 päivänä joulukuuta 1994 olleet velat, joita ei korvaa omaisuuden ja toimintojen myynnistä tai muista luotoista saatu tuotto, sekä hallinto- ja rahoituskustannukset, jotka ovat syntyneet selvitystilamenettelyn hoidosta. Samoin se kattaa suljettavana olevien toimintojen seisauttamisesta aiheutuneet kustannukset ja tappiot.

Tuella katettavien selvitystilatappioiden lopullinen suuruus on arvioitu varovaisesti Agricolturan taloudellisen tilanteen, omaisuuden luovutuksista ja poistoista aiheutuvien tulojen ja tappioiden sekä selvitystilain hoidosta johtuvien kulujen pohjalta.

IV

Italian hallituksen esittämien tietojen lisäksi huomautuksia toimittivat Saksan hallitus ja eräs norjalainen yhtiö.

Saksan hallitus ilmaisi kantanaan, että tapausta on tarkasteltava pitkän aikavälin näkökulmasta ottaen laajasti huomioon ENI-yhtymä ja sen Enichemin johtama kemian alasektori. Se huomautti, että ENI:lle ja Enichemille on vuoden 1980 jälkeen myönnetty tukea useita kertoja, mutta kuitenkin niiden taloudellinen tulos on ollut negatiivinen, ja ilmaisi epäilevänsä, että kyseinen tuki todennäköisesti vääristää kaupankäyntiä yhteismarkkinoilla.

Norjalainen yhtiö korosti eräitä ehtoja, jotka sen mielestä olisi ilmoitettava ja määrättävä tarkasti, jos tuki Enichem Agricolturalle hyväksytään. Ensinnäkin komission olisi varmistettava rakenneuudistuksen ja laitosten sulkemisen lopullisuus. Toiseksi suljettavia lannoitettehtaita on tarjottava myyntiin vain kolmansiin maihin, joita komissio ei pidä mahdollisina toimittajina yhteismarkkinoille. Lisäksi näistä myynneistä saatavien voittojen on vähennettävä sitä rakenneuudistustuen määrää, joka saatetaan hyväksyä, eikä se saa muuttua toiminta-avustukseksi Enichem Agricolturalle.

Italian hallitus vastasi Saksan hallituksen huomautuksiin painottamalla sitä, että ENI:n taloudellinen tilanne on aina ollut positiivinen lukuun ottamatta vuotta 1992 ja sitä, että komissio on arvioinut kaikki mainitut taloudelliset toimenpiteet EY:n valtioneuvoston päätösten pohjalta.

Norjalaisen yhtiön esittämiin huomautuksiin Italian hallitus vastasi vahvistamalla, että kaikki rakenneuudistus-suunnitelmassa suljettaviksi julistetut tuotantolaitokset on jo tyhjennetty, niiden tilat puhdistettu ja otettu muuhun käyttöön ja että asianmukaiset turvallisuustoimenpiteet on jo suoritettu. Se oli myös eri mieltä vaatimuksesta myydä suljettavat laitokset yhteisön ulkopuolelle, koska komissio ei ole suunnitellut tätä ehtoa sovellettavaksi tällaisissa

tilanteissa. Lopuksi se vahvisti, että Enichem Agricolturan omaisuuden myynti pannaan täytäntöön kunnioittaen niitä periaatteita, joita korostetaan Portugalin yksityistämislainsäädäntöä koskevassa komission päätöksessä N:o 11/1990, jota käsiteltiin tiedonannossa 17 päivänä syyskuuta 1993⁽¹⁾, ja että näistä myynneistä saatava voitto korvaa osan selvitysmenettelyyn liittyvistä tappioista.

V

1. Tuen olemassaolon vahvistaminen

Jotta voitaisiin varmistaa, sisältävätkö edellä kuvatut toimenpiteet valtion tukea, sovelletaan valtion/omistajan ja sen julkisten yhtiöiden välisten pääomavirtojen arvioimiseksi markkinataloussijoittajaperiaatetta, jota on selvitetty komission tiedonannossa julkisista yrityksistä 28 päivänä heinäkuuta 1993⁽²⁾.

Tämän periaatteen mukaan, jonka tuomioistuimen oikeuskäytäntö ja komission soveltama käytäntö laajalti vahvistaa (katso edellä mainittu tiedonanto), maksusuoritukseen liittyy valtion tukea, jos tavanomaisten markkinaehtojen alaisena toimiva yksityinen sijoittaja ei olisi ko. liiketoimintaa suorittanut.

Komissiolle toimitetun tiedon mukaan, ja kuten edellä on todettu, Italian valtion Enichem Agricolturaan hallintayhtiönsä ENI:n kautta investoima määrä on loppusummaltaan 2 818 miljardia Italian liiraa.

Tiedot pääoman lisäyksistä, joista osa on jo toteutettu, on koottu seuraavaan taulukkoon:

(miljoonaa Italian liiraa)

	1991	1992	1993	1994	1995 –	yht.
Enichem Agricolturalle myönnettyt varat	198	316	756	648	900	2 818

Komissio huomauttaa, että Enichem Agricolturan osakas ENI on Italian valtiovarainministeriön kokonaan omistama teollinen hallintayhtiö. Siksi kaikki ENI:n tekemät päätökset investoida tytäryhtiöihinsä ja siitä seuraava näiden investointien tuottamattomuus aiheuttaa vastaavan negatiivisen vaikutuksen siihen tuottoon, joka ENI:n olisi maksettava osakkaalleen. Vaikka ENI:n pääomaa ei lisätäisikään Enichem Agricolturan rakenneuudistusta varten,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 253, 17.9.1993, s. 3

⁽²⁾ EYVL N:o C 307, 13.11.1993, s. 3

rakenneuudistuskustannukset on rahoitettu tuotoilla, jotka muussa tapauksessa olisivat hyödyttäneet sen valtiollista osakasta osinkojen tai lisääntyneen pääoma-arvon muodossa. Itse asiassa ENI ei ole tuottanut riittävää voittoa valtiolliselle osakkaalleen vuosikymmenen, minkä vuoksi varat, jotka se on asettanut tytäryhtiöidensä käyttöön, on katsottava valtion varoiksi. Myös ENI:n tapa lisätä jatkuvasti Enichem Agricolturen pääomaa huolimatta sen koko ajan huononevasta suorituskyvystä ja taseesta ei voisi olla mahdollista ilman valtiollisen osakkaan äänetöntä tai nimenomaista hyväksyntää.

Valtion investointi Enichem Agricolturen rakenneuudistukseen ei kokonaisuudessaan johda tarkoituksenmukaiseen tuottoon tulevaisuudessa. Vuosina 1991—1994 ennen yhtiön selvitystilaan joutumista toteutettujen pääomanlisäysten tarkoituksena on selvästikin ollut yhtiön konkurssin välttäminen ja rakenneuudistustoimenpiteiden toteuttaminen. Nämä varat investoitiin pelkästään kattamaan Enichem Agricolturen tappioita ilman minkäänlaisia näkymiä saavuttaa tuottoa. Ne myönnettiin ennen kuin kattavaa ja yhtenäistä elinkelpoisuuden palauttamiseen tähtäävää rakenneuudistussuunnitelmaa oli laadittu. Ottaen huomioon Enichem Agricolturen heikot tulokset koko ajanjakson aikana niitä on pidettävä osana sitä prosessia, joka on johtanut osakkaan päätökseen asettaa Enichem Agricolturen selvitystilaan ja lopettaa liiketoiminta kokonaan. Yksikään yksityinen osakas ei olisi voinut hyväksyä näin huonoja tuloksia niin pitkältä ajalta. Myös Enichem Agricolturen rakenneuudistuksen jälkeiseltä ajalta odotetut positiiviset tulokset ovat liian pieniä verrattuna koko pääomanlisäyksen määrään, eikä niitä voida pitää riittävänä tuottona valtion investoinneille. Niinpä Italian viranomaisten väitettä siitä, että ENI toimi tässä yhteydessä yksityisenä sijoittajana, ei voida hyväksyä, sillä yksityinen sijoittaja olisi asettanut yhtiön selvitystilaan tai uudistanut sen rakenteeltaan perusteellisesti jo paljon aikaisemmin. Lisäksi, kun otetaan huomioon edellä mainittu tuomioistuimen tuomio (katso luku II), Enichem Agricolturen on kärsinyt raskaista tappioista liian pitkään (5 vuotta) ja nämä tappiot ovat niin suuret, ettei se oikeuta väitettä, että ENI toimisi kuten yksityinen hallintayhtiö. Koko määrää on siksi pidettävä tukena.

Konkurssimenettelyyn liittyvät tappiot ovat luonteeltaan tukea. Ne ovat vierasta pääomaa, jonka osakas takaa ja lopulta maksaa Italian siviililain 2362 artiklan perusteella sen jälkeen, kun yhtiö on asetettu vapaaehtoiseen selvitystilaan.

Tällainen takuu on kattanut Enichem Agricolturen velkoja viime vuosien aikana, kun yhtiö on edelleen tuottanut raskaita tappioita. Näissä olosuhteissa yksityinen sijoittaja olisi yrittänyt rajoittaa velvoitteitaan huonokuntoisessa tytäryhtiössä päättämällä sen asettamisesta selvitystilaan siitä hetkestä alkaen, kun sen ei enää voinut kohtuudella odottaa saavuttavan taloudellista elinkelpoi-

suutta ja kun sen omaisuuden ja vieraan pääoman suhde vielä oli ylijäämäinen. Koska ENI ei toiminut tällaisella järkevällä tavalla ja päätti vasta paljon myöhemmin asettaa Enichem Agricolturen vapaaehtoiseen selvitystilaan tappioiden ja velkojen poistamiseksi ja siten edistää rakenneuudistus- ja uudelleenjärjestelymenettelyä, tällaisen toiminnan kustannuksia on pidettävä tukena. Selvitystilan lopulliset kustannukset kohoavat 900 miljardiin Italian liiraan, kun niistä on vähennetty ENI:n Enichem Agricolturen myymisestä saamat tulot.

Enichem Agricolturen on ollut viime vuosien aikana yhteisön seitsemän suurimman yhtiön joukossa liikevaihdon suuruudella mitattuna ja vienyt merkittävän osan tuotannostaan ulkomaille. Yhtiö tuotti noin 50 prosenttia Italian lannoitemarkkinoiden kokonaiskysynnän tarpeesta vuonna 1992 ja rakenneuudistuksen päätyttyä sillä on noin 35 prosentin markkinaosuus. Tämän takia sekä ottaen huomioon alan vaikean tilanteen, komissio toteaa lopuksi, että 2 818 miljardin Italian liiran kokonaismäärä vääristää yhteisönsisäistä kauppaa ja sitä on siksi pidettävä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan ja ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan tarkoitamana valtion tukena.

2. Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 2 ja 3 kohdassa esitetään tiettyjä tuen lajeja, jotka soveltuvat yhteismarkkinoille.

Ottaen huomioon käsiteltävänä olevan toiminnan luonteen 92 artiklan 2 kohtaa ja 92 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ei voida soveltaa kyseessä oleviin tukiin.

Ottaen huomioon yhtymän toiminnan ja sijaintipaikkojen moninaisuuden ja koska toimenpiteillä ei ole alueellista tavoitetta, ainoastaan 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen poikkeus, jos se koskee tukea tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseksi, voidaan ottaa tarkasteltavaksi.

Kuten edellä todettiin, kyseiset toimenpiteet näyttävät olevan tukia, joiden nimenomainen tarkoitus on mahdollistaa Enichem Agricolturen liiketoiminnan jatkaminen huolimatta sen taloudellisista vaikeuksista sekä rahoittaa rakennemuutoshanke, joka tähtää yhtiön elinkelpoisuuden uudelleensaavuttamiseen.

Komission näkemys vaikeuksissa olevien yritysten rakenneuudistuksiin myönnettävistä tuista on hahmoteltu "yhteisön yleisohjeissa vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakennemuutoksiin myönnettävästä valtion tuesta", jotka se hyväksyi 27 päivänä heinäkuuta 1994 (1).

(1) EYVL N:o C 368, 23.12.1994, s. 12

Näissä yleisohjeissa komissio on huomauttanut arvioivansa tämänkaltaisen tuen soveltuvuutta tiukasti, koska muuten seurauksena saattaisi olla sosiaalisten tai teollisten ongelmien siirtäminen yhdestä jäsenvaltiosta toiseen ilman syytä, erityisesti siten, että epäoikeudenmukaisen suuri osa teollisesta rakennesopeuttamisesta ja siihen liittyvistä sosiaalisista ongelmista siirtyisi muiden tuotannonharjoittajien hartioille.

Tästä syystä käytäntö on, jotta komissio voisi hyväksyä vaikeuksissa olevalle yritykselle erikoistukea, että ylityksen rakenneuudistuksen on täytettävä seuraava perusehto: ensinnäkin sen on palautettava yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus kohtuullisen ajan kuluessa, toiseksi se ei saa vääristää kilpailua tarpeettomasti, ja kolmanneksi sen on oltava suhteessa rakenneuudistuskuluihin ja -avustuksiin. Vain, jos nämä vaatimukset täyttyvät, voidaan arvioida, etteivät tuen vaikutukset ole Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun yhteisen edun vastaisia.

Italian viranomaisten esittämät asiakirjat ja rakenneuudistussuunnitelma on arvioitu tällä perusteella ottaen erityisesti huomioon sellaiset näkökohdat kuin yhtiön elinkelpoisuuden palauttaminen, tuotantokapasiteetin alentaminen ja yhtiön kilpailuaseman kehittäminen markkinoilla, tuen suhteellisuus rakenneuudistukseen nähden sekä tuensaajan osallistuminen rakenneuudistussuunnitelman rahoittamiseen ja suunnitelmat yhtiön yksityistämiseksi.

3. Elinkelpoisuuden palauttaminen ja yksityistäminen

Yleisesti ottaen kaikkien rakenneuudistussuunnitelmien välttämättömänä ehtona on, että niiden on palautettava yhtiön pitkän aikavälin elinkelpoisuus ja kunto kohtuullisen ajan kuluessa yhtiön tulevien toimintaehtojen realistisen arvioinnin pohjalta.

Kuten luvussa I on selitetty, Enichem Agricoltura on asetettu selvitystilaan joulukuussa 1994 ja ainoastaan muutamat tuotantolaitokset ja liiketoiminnot jatkavat toimintaansa rakenneuudistuksen jälkeen, ja ne on tarkoitettu lopulta yksityistää.

Jo aloitetun ja lähivuosien aikana selvitysmenettelyyn myötä loppuun saatettavan rakenneuudistuksen voidaan kohtuudella odottaa palauttavan Agricolturan pitkän aikavälin elinkelpoisuuden. Useita sivuliiketoimintoja ollaan myymässä tai lopettamassa, ydintoimintaa on karsittu huomattavasti ja rajoitettu vain niihin tehtäisiin ja toimintoihin, joiden voidaan luottaa saavuttavan hyvän kilpailukykyyn Italian ja Euroopan markkinoilla. Kuten edellä mainittiin, arviot rakenneuudistuksen läpikäyneiden toimintojen vuoden 1994 tuloksista ovat positiivisia, ja realistiset talousennusteet vuosille 1995—1998 osoittavat,

että nämä toiminnot saavuttavat hyvän kannattavuustason, joka on yksityiselle sijoittajallekin hyväksyttävä.

Lisäksi Italian viranomaiset ovat sitoutuneet yksityistämään Enichem Agricolturan rakenneuudistetun liiketoiminta-alueen ja ovat ilmoittaneet komissiolle ajankohdan, jolloin yksityistämisen on tarkoitus olla suoritettu. Myyntimenettely on jo käynnistetty, ja se kattaa myös tytäryhtiöt Terni Industrie Chimichen ja Sariafin.

Enichem Agricolturan liiketoiminnan täydelliseen ja ehdottomaan varojen pakkosiirtoon sitoutuminen on yhdenmukainen Italian hallituksen hyväksymän yleisen yksityistämissuunnitelman kanssa. Se on vahvistettu myös velanvähennyssuunnitelman yhteydessä, jonka ENI on esittänyt komissiolle noudattaen Italian hallituksen ja komission heinäkuussa 1993 tekemän sopimuksen määräyksiä. Komissio valvoo tämän suunnitelman toteuttamista säännöllisten kertomusten ja ENI:n ja Italian hallituksen edustajien kanssa pidettävien kokousten perusteella.

Yksityistämispäätös on otettu huomioon arvioitaessa tuella katettavien rakenneuudistuskulujen nettomäärää. Yksityistäminen johtaa lopulta siihen, että Agricoltura ei ole enää riippuvainen erikoisoikeudella myönnettävästä julkisesta tuesta, sillä sen nykyiset suorat yhteydet valtioon katkaistaan kokonaan. Näissä olosuhteissa uuden omistajan asiana on varmistaa yhtiön peruselinkelpoisuus saamatta enää apua valtiolta.

4. Kapasiteetin vähentäminen

Lisäehtona rakenneuudistustuen myöntämiselle on se, että ryhdytään toimiin kilpailijoille mahdollisesti aiheutuvien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi. Muussa tapauksessa tuki vaikuttaisi "vastoin yhteistä etua" eikä täyttäisi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia poikkeusedellytyksiä. Erityisesti sektoreilla, joilla on rakenteellista tuotantokapasiteetin ylitarjontaa, tämä toteutetaan vähentämällä yhtiön kapasiteettia peruuttamattomasti.

EFMA:n marraskuussa 1994 julkaisemassa lannoiteteollisuutta yhteisön alueella käsittelevässä asiakirjassa todetaan, että tällä hetkellä kyseisellä teollisuudenalalla vallitsee yli 20 prosentin rakenteellinen ylikapasiteetti. Komission tiedot osoittavat, että vuonna 1993, joka oli kannattavuudeltaan suhteellisen huono vuosi, mutta jolloin myöskään tuotantomääriä ei todennäköisesti ylitetty, yhteisön alueella tuotettiin 8,3 miljoonaa tonnia tyypeä vastaavaa lannoitetta noin 11,5 miljoonan tonnin ammoniakkipakapasiteetista, mikä merkitsee noin 74 prosentin käyttöastetta.

Enichem Agricolturan rakenneuudistukseen kuuluu merkittävä yritys pienentää koko sen tuotevalikoiman tuotantokapasiteettia. Verrattuna vuoteen 1990 69 prosenttia yhtiön ammoniakkipakapasiteetista on suljettu, 60 prosenttia ureasta, 48 prosenttia ammoniumnitraatista ja

64 prosenttia NPK-lannoitteista. Komission arviot Enichemistä sekä EFMA:n luvut osoittavat, että tarkasteltaessa vuoden 1991 kapasiteettia EY:n alueella sulkemisesta vastaavat noin 15 prosenttia ureasta, 5 prosenttia ammoniumnitraatista ja 5 prosenttia NPK:sta. Tehtaiden sulkemisesta ja siirrot ovat vähentäneet jyrkästi myös SSP:n tuotantoa.

Henkilökunnan vähentäminen on ollut huomattavaa. [...] joten rakenneuudistettu liiketoiminta-alue työllistää alle 10 prosenttia yhtiön vuoden 1990 työvoimasta.

Edellä esitettyjen tarkastelujen perusteella ja ottaen erityisesti huomioon sen, että Enichem Agricolturan osuus erittäin kovan kilpailun alaisista ja ylikapasiteetista kärsivistä lannoitemarkkinoista on merkittävästi pienentynyt, komissio voi tehdä sen johtopäätöksen, että yhtiön rakenneuudistus ja sen lopullinen kilpailuasema markkinoilla eivät vaikuta kilpailuun yhteistä etua vahingoittavasti.

Komissio korostaa, että tehtaiden sulkemisesta johtuvan kapasiteetinalennuksen, jonka Italian viranomaiset ovat ilmoittaneet olevan ehdoton, on oltava aito ja peruuttamaton. Suljettuja tehtaita eivät saa käynnistää uudelleen edes uudet omistajat, koska tämä johtaisi tuetun kapasiteetin markkinoille palauttamiseen ja kilpailun vakavaan vääristymiseen.

Komissio on myös huomionnut, että Gelan tuotantolaitoksen (fosforihappo ja NPK-lannoite) toiminta on lakkautettu, koska laitos ei nykyisissä olosuhteissa ole kilpailukykyinen. Siksi Enichem Agricolturan tai kolmansien omistajien mahdollisiin suunnitelmiin käynnistää nämä tehtaat uudelleen liittyisi todennäköisesti rakenneuudistustoimenpiteitä ja lisätukea, mikä saattaisi johtaa kilpailun vääristymiseen. Siksi tällaisista suunnitelmista on ilmoitettava komissiolle ennen niiden toteuttamista, jotta ne voidaan arvioida EY:n valtioneuvoston päätösten pohjalta.

5. Rakenneuudistustuen subteellisuus

Kuten Italian hallituksen toimittamat tiedot osoittavat, ENI:n vuosina 1991—1993 suorittamat pääomanlisäykset on käytetty kattamaan yhtiöiden sulkemisesta ja selvitystilamenettelyistä sekä omaisuuden poistoista aiheutuneita kustannuksia. Samoin Enichem Agricolturan selvitystilatapppien kattaminen on olemukseltaan suorassa yhteydessä sulkemis- ja rakenneuudistustoimenpiteisiin, koska ne johtuvat selvitystilaan liittyvästä taloussuunnitelmasta.

On pantava merkille, että tuensaaja osallistuu merkittäväällä tavalla rakenneuudistus- ja selvitystilasuunnitelman rahoittamiseen uudelleeninvestoimalla siihen omaisuuden ja tytäryhtiöiden myynnistä sekä Enichem Agricolturan rakenneuudistetun liiketoiminta-alueen lopullisesta yksityistämisestä saatavat tulot. Tämä on tuensaajalle suurin mahdollinen osuus, sillä koko liiketoiminta puretaan. Arviot näistä tuotoista, jotka on jo vähennetty lopullisista 900 miljardin Italian liiran selvitystilakustannuksista, vaikuttavat kohtuullisilta ja toteutuvat todennäköisesti, kun otetaan huomioon myös parantunut markkinatilanne ja tytäryhtiöiden ja muiden asianomaisten yksiköiden hyvä tulos vuonna 1994.

Komissio korostaa, että nämä tuotot käytetään ainoastaan selvitystilassa olevan Enichem Agricolturan hoitamatto-

mien velkojen osittaiseen takaisinmaksuun, ja näin vältetään se, että ne johtaisivat lisätukeen muille vaikeuksissa oleville yhtiöille tai sellaisille yhtymän toiminnoille, joita ei ole vielä myyty.

Näillä ehdoilla myönnetyn tuen ei arvioida jättävän Enichem Agricolturalle ylijäämävaroja, joita voitaisiin käyttää aggressiivisiin, markkinoita vääristäviin toimiin, jotka eivät liity rakenneuudistusten toteuttamiseen, tai sellaisten uusien investointien rahoittamiseen, joita rakenneuudistus ei vaadi.

Komissio huomauttaa myös, että Enichem Agricolturan taloussuunnitelman perusteella yhtiön taloudellisten kulujen tuleva taso ei laske kohtuuttomasti. Yhtiö ei pääse myöskään hyötymään minkäänlaisista veroluotoista, jotka liittyvät velkojen poistoilla katettuihin tuella rahoitettuihin tappioihin.

Italian viranomaisten sitoutumista Enichem Agricolturaan ja sen tytäryhtiöiden myyntiin komissiolle ilmoitetun määräajan sisällä pidetään rakenneuudistussuunnitelman hyväksymisen ehtona. Ilman tällaista myyntiä ja asiaan kuuluvaa maksutositetta, jolla ENI vähentää selvitystilasta aiheutuvaa vierasta pääomaa, tuensaajan osallistuminen suunnitelman rahoittamiseen olisi vähäisempää tai jopa olematonta. Samoin yksityistämällä tapahtuva myynti tekee elinkelpoisuuden eli tulevan suorituskyvyn normaalilla kannattavuustasolla varmemmaksi saavuttaa.

Lopuksi huomautetaan, että arvio selvitystilasta lopullisista kustannuksista, 900 miljardia Italian liiraa, on epävarma ja saattaa vaihdella selvitystilasuunnitelman kuluessa. Ottaen kuitenkin huomioon Enichem Agricolturan kapasiteetin vähennyksen tärkeyden, nämä kustannukset voivat kasvaa enintään 15 prosenttia 900 miljardista liirasta, ilman että sillä on vaikutusta komission asiaan ottamaan myönteiseen kantaan.

6. Valvonta ja raporttien esittäminen

Rakenneuudistus- ja selvitystilasuunnitelman täytäntöönpano vaatii komission valvontaa. Tätä tarkoitusta varten Italian viranomaisten on esitettävä säännöllisesti raportteja, joissa tehdään yhteenveto rakenneuudistus-, selvitystila- ja yksityistämishojelman edistymisestä.

Komissiolle on mahdollisuus seurata suunnitelman toteutusta myös niissä säännöllisissä kokouksissa, joita sillä on Italian viranomaisten kanssa sen valvontatoiminnon yhteydessä, josta määrätään Italian hallituksen ja komission heinäkuussa 1993 tekemässä sopimuksessa, kunnes sopimus lakkaa olemasta voimassa,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Enichem Agricolturalle myönnettävä esillä olevan päätöksen kattama tuki — toisin sanoen vuosina 1991—1994 toteutetut pääomanlisäykset, joiden yhteismäärä on 1 918 miljardia Italian liiraa, ja Enichem Agricolturan selvitystilasta odotetut lopulliset kustannukset, 900 miljardia Italian liiraa — sekä jälkimmäisen summan kasvu korkeintaan 15 prosentilla, mikä saattaa ilmetä rakenneuudistuksen varsinaisen toteutuksen aikana,

täyttää yhteisön yleisohjeissa vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakennemuutoksiin myönnettävästä valtion tuesta 27 heinäkuuta 1994 määrätty ehdot. Siksi tuki vapautetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan ja ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan kiellosta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella yhteismarkkinoille soveltuvana tukena edellyttäen, että 2 artiklan 2—5 kohdassa määrätty ehdot täytetään.

2. Tuensaaajayritykset toteuttavat kaikki komissiolle esitetystä selvitystilasta, rakenneuudistus- ja yksityistämisohjelmassa määrätty toimenpiteet.

3. Margheran, Manfredonian, Priolon, San Giuseppe di Cairen, Gelan (ammoniakkitehdas), Crotonen, Porto Empedoclen ja entisen Fertigestin tehtaiden sulkemisesta aiheutuvan kapasiteetin vähennyksen on oltava todellista ja luonteeltaan peruuttamatonta. Tätä tarkoitusta varten asianomainen omaisuus on hävitettävä, tehtävä tuotantokyvyyttömäksi tai muunnettava muuhun käyttöön. Kapasiteetin myynnin muille kilpailijoille on tapahduttava sellaisissa maissa käyttöä varten, joissa laitteiden edelleen jatkuvalla toiminnalla ei todennäköisesti ole merkittäviä vaikutuksia yhteisön kilpailutilanteeseen. Näitä ehtoja on noudatettava, kunnes tuen vaikutuksilla yhteisön kilpailutilanteeseen ei enää ole merkitystä.

4. Komissiolle on ilmoitettava mahdollisista suunnitelmista käynnistää uudelleen toimintansa lakkauttaneet tehtaat, ts. Gela (fosforihappo-, rikkihappo- ja NPK-tehtaat), jotta ne voidaan tutkia etukäteen yhteisön valtiontukisäännösten pohjalta.

5. Italia kunnioittaa sitoumustaan yksityistää Enichem Agricolturen se osa, joka koostuu Ferraran, Ravennan ja Barlettan yksiköistä, keskusjohdosta ja Terni Industrie Chimiche- ja Sariaf-tytäryhtiöistä, komissiolle esitetyn aikataulun mukaisesti ja sen ENI:n velanvähennyssuunnitelman mukaisesti, joka on toimitettu komissiolle Italian hallituksen ja komission heinäkuussa 1993 tekemän sopimuksen perusteella laaditun valvontasuunnitelman mukaisesti.

6. Vaikka edellä 5 kohdassa mainitut Enichem Agricolturen tytäryhtiöiden ja omaisuuden myynnistä saatavat tulot olisivatkin korkeammat kuin komissiolle esitetystä suunnitelmasta arvioidaan, ne on käytettävä kokonaan hyväksytytuen avulla katettavien velkojen vähentämi-

seen. Niitä ei saa investoida niin, että tuloksena on lisätukea muille taloudellisissa vaikeuksissa oleville yhtiöille tai yhtymän toiminnoille, joita ei ole vielä myyty.

7. Yksityistämistoimia ei rahoiteta valtion lisätuelle. Niiden on oltava avoimia kaikille asiasta kiinnostuneille, eivätkä ne saa sisältää ehtoja.

2 artikla

1. Italia toimii täydessä yhteistyössä tämän päätöksen valvomiseksi tehdyn seuraavan järjestelyn toteuttamiseksi:

(a) esittämällä komissiolle puolen vuoden välein raportit, joihin sisältyy tietoa erityisesti:

- selvitystilasta edistymisestä, selvitystilassa olevan Enichem Agricolturen senhetkisestä taloudellisesta tilanteesta ja yksilölliset tiedot sen myytävistä tai hävitettävistä tytäryhtiöistä tai omaisuudesta;
- tilanteesta jokaisessa yksittäisessä suljetussa tai toimintansa lakkauttaneessa tuotantolaitoksessa ja niistä toimenpiteistä, joita laitoksissa on niiden ehdottomaan ja peruuttamattomaan sulkemiseen asti toteutettava;
- Enichem Agricolturen ja/tai sen tytäryhtiöiden rakenneuudistuksen ja yksityistämisen edistymisen;

(b) tiedottamalla komissiolle hyvissä ajoin Enichem Agricolturen ja sen tytäryhtiöiden yksityistämisen menettelyn tärkeimmistä vaiheista.

2. Ensimmäinen raportti, joka selvittää selvitystilassa olevan Enichem Agricolturen taloudellisen tilanteen 31 päivänä joulukuuta 1994, on toimitettava komissiolle 31 päivään elokuuta 1995 mennessä. Seuraavat raportit esitetään kuuden kuukauden välein 31 päivästä joulukuuta 1995 lähtien ja niiden on sisällettävä ajan tasalle saatetut taloudelliset luvut kuluneen kuuden kuukauden ajalta.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 21 päivänä kesäkuuta 1995.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen